

EGYHÁZI- ÉS ISKOLAI SZEMLE

Felelős szerkesztő: TARNÓCZI LAJOS bihari ref. lelkész

Megjelenik két hetenként, szombaton.

Előfizetési ára: egész évre 50 Lei, fél évre 25 Lei, egyes szám 2 Lei.

Szerkesztőség, kiadóhivatal: Oradea-Mare (Nagyvárad) Ferdinánd király-út (Rákóczi-út) 14. sz. Ide küldendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény. Előfizetési díj, hivatalos hirdetések díja és reklamációk Konrád Géza címére, Oradea-Mare, (Nagyvárad) Ör-utca 1. sz. küldendők.

Zsid. V. r. 4. v. „És senki sem veszi magának a tisztességet, hanem akit Isten hív el, miként Áront is.”

A királyhágómelléki református egyházkerület kebelébe tartozó gyülekezetek többségének akarata Sulyok Istvánt, a bihari ref. egyházmegye esperesét választotta meg püspökké. A legnagyobb megtiszteltetés ez, ami református lelkészt érhet s a jelen esetben ez a legnagyobb megtiszteltetés azt a református lelkészt érte, aki a magyarországi tiszántuli református egyházkerületől Romániához csatolt terület gondját önzetlen kötelességérzetből felvéve, megsokszorozódott munkájával rászolgált arra, hogy a szellemi vezérség kormányrudja véglegesen is, a gyülekezetek alkotmányos végzése folytán az ő nyugodt és biztos kezeibe tétessék le. Mi a püspökségben nem a magas közjogi méltóságot nézzük, hanem az egyenlők közt azt az elsőséget, melyet a püspöki hivatal ezer gondja, rendkívül súlyos felelőssége tesz rendes viszonyok között is végtelen terhessé s megnyugvással állapítjuk meg, hogy a világtörténelmi erők rendelkezése folytán rendkívüli viszonyok közé jutott magyar református egyház Sulyok Istvánban olyan püspököt kapott, akinek egyházkormányzati bölcsesége bizonynyal megfogja találni azt az utat, amelyen a királyhágómelléki egyházkerület magyar reformátusainak haladniuk kell, ha az új imperium alatt is élni, fejlődni és erősödni akarnak.

Az egyházi és világi köz- és társadalmi élet edzett, komoly harcosa az új püspök, aki minden tetteben az elvi magaslat szintjén mozog, aki személyeken kívül és felül mindig

azt nézi, mi felel meg a köznek s ha bonyolult érdekkapcsolatok között világos értelme a helyes utat meglátta, arról soha. senki kedvéért le nem tért. Hivatali tisztében lelkésztársai minden ügyének önzetlen, odaadó, megértő munkása, de ha a körülmények úgy kívánják, velők szemben is a törvény rideg következetességű alkalmazója. Az egyházkormányzat magasabb szerveinek közbizalomból évtizedek óta tekintélyes szavú tagja, aki széles horizontjával az egyházkerület, konvent és zsinat nagyvonalu alapvető egyházépítő munkáiban éppoly termékeny tervező és vezető, aminő fáradhatatlan és lelkiismeretes gondosságu munkás presbiteriuma aprólékos ügyeinek nyilvántartásában és intézésében.

Mint reformátori lelkületű pap, féltő gonddal tekint az iskolákra, az egyház veteményes kertjeire. Mindenki tudja, hogy a nagyváradi ref. tanítónőképző-intézet néhai Ritoók Zsigmondnak és Sulyok Istvánnak köszöni létrejöttét s hogy ma népes polgári leányiskolánk és 6 tanerős elemi népiskolánk is van, annak érdeméből is oroszlanrész jut Sulyok Istvánnak.

Praedicatori működésével kiérdemelte az „aranszaju” jelzőt, aki mindig a józan értelem meggyőzésével akar hatni a szívekre. Hitszónoklata nem a theologizálás tudakos szóhal-maza, hanem a gyakorlati élet lépten-nyomon felbukkanó nagy problémáinak az evangélium világosságánál a Krisztus szellemében való megoldása.

* * *

Sulyok István Komádiban született 1859. december 15-én. Már itt, gyermekkorában szoros barátság keletkezik közte és a szomszédos Darvas község szülötte, néhai Eröss Lajos a tiszántuli református egyházkerületnek 1912-ben elhalt kiváló püspöke között Középiskoláit és a theológiát Debrecenben elvégezvén, két évig segédtanárkodik a debreceni ref. kollégiumban s tanítja a latin és magyar nyelvet és irodalmat. 1885-ben az edinburgi egyetemen hallgat theológiát, ahonnan hazajöve 1886 június 2-án a szegedi ref. egyház szolgálatába áll, mint segédlelkész. Innen 1889 április 24-én a nagyváradai lelkési állásra hívja el az egyházközség bizalma s ezen időponttól kezdve híveinek és a város társadalmának szeretetétől és tiszteltétől övezve lelkészkedik Nagyváradon. 1889-ben lép házasságra a szelidlelkű **Varga Mária**val, akivel példányszerűen boldog családi életet él hitvese 1908-ban bekövetkezett haláláig. 1910-ben másodszor nősült s feleségül vette Szeghalom nagynevű lelkészének s a tiszántuli ref. egyházkerület volt tanácsbírájának, néhai **Tatár János**nak erényekben gazdag leányát **Vilmát**. Élénk szónoki temperamentuma, széleskörű tudása s fáradhatatlan munkabírása a közfigyelmet és bizalmat feléje fordítja s már 1893 szeptember 21-én a bihari egyházmegye jegyzőjévé választják; 1900-ban jegyzője lesz a ref. leánynevelő-intézet központi bizottságának s igazgatótanácsának. Szabó Károly esperes halála után 1903 március 25-én a bihari egyházmegye esperesévé lesz, 1905-ben pedig a ref. tanítónőképző-intézet igazgatótanácsának elnökévé választják.

Szemünk előtt folyó, minden idejét lekötő puritán közéleti tevékenysége intézményeket létesít, 1905-ben megnyílik a ref. tanítónőképző-intézet, 1916-ban elnöki indítványára elhatározza a protészáns jótékony egyesület egy árvaház létesítését, józan takarékosága rendezi a váradi egyház rossz vagyoni helyzetét.

A változott viszonyok az alapjait rengetik alkotásaihoz, de semmi kétségünk sincs, hogy szívós energiája megkeresi és megtalálja a megszilárdulás létalapjait.

Egyháza és egyházmegyéje határan túl is felismerik képességeit és munkaerejét, a tiszántuli ref. egyházkerületi közgyűlés előkészítő bizottságai közül elnöke volt a népiskolai tanügyi bizottságnak és a felsőoktatási bizottságnak, tagja a debreceni főiskolai igazgatótanácsnak, egyházkerületi tanügyi bizottságnak, a lelkészképesítő vizsgáló-bizottságnak és a református segélyegylet választmányának. Választott tagja volt ezeken kívül az egyete-

mes konventnek és a zsinatnak. Mindezen széleskörű elfoglaltsága mellett főgondja a szószék, ahová tiszta életbölcseken kívül nagyarányu készütséget visz fel s ahonnan a józan kálvinizmus tanait hirdeti az evangélium alapján, a figyelmet lekötő, az értelmet meggyőző, a szívet fölemelő nagy szónoki erejével és magával ragadó lendületével. Predikációi egy része nyomtatásban is megjelent a különböző egyházi folyóiratokban. A gyakorlati írásmagyarázat terén kiemelkedő műve a „**Mennyei jelenések könyvé**”-nek angolból fordított kommentárjai

* * *

Főpásztori működése elé teljes bizalommal tekintünk s kérjük a Ur kegyelmét életére, áldását munkájára.

Nagy Vilmos,

A királyhágómelléki ref. egyházkerület tisztikara

Az augusztus hónap 16-án megalakult egyházkerületi közgyűlése azzal rendelte el a szavazást az új kerület tisztikarára, hogy az egyes presbytériumok szavazatai szeptember 30-ig összegyűjtessenek.

A püspöki állásra beadott szavazatokat október 3-án bontotta fel Domahidy Elemér főgondnok-helyettes elnök lelk. alatt kiküldött bizottság a szatmári református egyház tanácsstermében. A bizottság tagjai voltak: Havas Gyula nagykárolyi h. esperes, Bélieky Lajos szatmári lelkész, dr. Harcsár Géza szatmári, dr. Nagy Sándor erdődi egyvéd.

Az új egyházkerület 181 egyházközségéből leszavazott 175 összesen 203 szavazattal. Nem szavazott tehát hat presbytérium. Alaki hiány miatt érvénytelen volt nyolc szavazat. A fennmaradó 197 szavazatból Sulyok István nagyváradai lelkész, bihari esperesre 113, Soltész Elemér nagybányai lelkész, a tiszántuli kerület aljegyzőjére 72, Szabolcska Mihály temesvári költő papra 12 szavazat esett; így 29 szótöbbséggel **Sulyok Istvánt** választották meg az új egyházkerület első püspökének.

A főgondnoki állásra és a tisztviselői karra beadott szavazatok felbontásához Sulyok István püspökhelyettes elnöklete alatt Végh József ér-melléki esperes, dr. Thury Kálmán nagyváradai főgondnok és Csernák Béla október 1-én fogtak hozzá. Aznap azonban csak a főgondnoki állásra adott szavazatokat tudták számbavenni, 164 egyház részéről beérkezett 194 érvényes szavazat, amelyből 193 Domahidy Elemér nagykárolyi egyház-

megvei gondnok, debreceni ny. főispánra esett, 1 pedig gróf Tisza Kálmánra.

A tisztikarra beadott szavazatok felbontásával október 3-án délben készült el a bizottság, mely szerint 162 egyház részéről beérkezett 192 érvényes szavazat. A választás eredménye a következő:

Lelkeszi főjegyző, püspökhelyettes Soltész Elemér 171, aljegyző Nagy Vilmos nagyvárad tanítónőképző-intézeti igazgató 169, világi főjegyző dr. Harcsár Géza 163, aljegyző dr. Várady Miklós székelyhidi ügyvéd 159 szavazattal.

Lelkeszi tanácsbírák: Bélteki Lajos [153] szatmári, Csécsi Nagy Imre [100] aradi, Takács Zsigmond [150] gálospetrii lelkészek.

Világi tanácsbírák: Szabó Zoltán volt altábornagy, aradi főgondnok 185, Papszász Lajos csokalyi földbirtokos 150, dr. Szegedy Lajos nagyváradai táblabíró 97 szavazattal.

Tanárképviselők: Nagy Vilmos [117] nagyvárad tanítónőképzőintézeti, Bakcsy Gergely [192] főgymnáziumi, Kis György János [164] máramarosszigeti főgymnáziumi, Szathmáry Ákos [191] szatmári felsőleányiskolai, László János [192] szatmári tanítónőképzőintézeti igazgató.

Tanítóképviselők: Kiss Lajos [192] diószegi, Bartha István [189] bőrvélyi, Fábián István [189] színerváraljai, Szilágyi Árpád [189] székelyhidi tanító.

A megválasztottakon kívül mindenik tisztviselői állásnál számosan kaptak még több-kevesebb szavazatot. Megnyugtató, hogy pótszavazás elrendelése nem szükséges és így az egyházkerület megszervezése most már gyors ütemben haladhat előre s rövid idő, talán néhány hét múlva összeülhet az egyházkerületi közgyűlés, hogy a püspököt és főgondnokot, általában az egész tisztikart állásába beiktassa és megkezdődhessék az egyházépítő munka.

A megválasztottak diszes táborára tekintve, reménységgel nézünk a jövőbe. Az Urnak szolgálói. Legyenek is valamennyien a Jézus Krisztus jó vitézei Isten dicsőségére!

A dunántúli egyházkerület szeptember 24-én tartotta őszi közgyűlését Pápán Németh István püspök és Balogh Jenő főgondnok elnökelete alatt. A közgyűlésen Tisza István grófról, a kerület volt főgondnokáról Kiss József pápai esperes tartott emlékbeszédet. Fölszenteltek 16 lelkészt. Délután vallásos estély volt, ahol Kozma Andor szavalta el „Honfibu” című megrázó költeményét.

Az általános fokozatos adózás

Irta: Dr. Bodnár Gábor

3

Igaz, ez a terv erősen beleegázol többek egyéni érdekkörébe. És én ennek ellenére megvagyok győződve, hogy ez nem fog kiváltani nagyobb mérvű ellenhatást, mert az érdekeltek belátják, hogy itt az igazság. Véleményem szerint azt be kell látni mindenkinek, hogy ez az állapot, mely a tisztviselők egy részét a fent leírt helyzetbe hozza, ugyanakkor, mikor a velők teljesen egyenértékű képesítésű másik rész aránylag jólétben él, nem mondható sem igazságosnak, sem méltányosnak. Egyházi berendezkedésünk úgy lesz egészséges, ha amellet, hogy a nyugodt megélhetést megadja, az előhaladást is biztosítja tisztviselői részére. Emellet az adózási rendszer mellett ez biztosítva is lenne.

Mellesleg megjegyzem, hogy ez a rendszer a lelkésválasztások tisztaságát is biztosítaná és csakis ez biztosíthatná, amelynek a tisztasága, illetve tisztaságának biztosítása olyan sok fejtörést okozott és okoz a törvényt alkotó atyáknak.

Ezek a szempontok, már úgy gondolom, önmagukban is elegendők volnának arra, hogy emez adózási rendszer hivatá tettegyenek bennünket, — mindazon nehézségek ellenére, melyekkel meg kell birkózni.

Egészen ennek a részére billentí a mérleget az a meggondolás, hogy amennyire kívánatos a teszi annak a megvalósítását a tisztviselők érdeke, éppen annyira imperative követeli az egyetemes egyház érdeke.

A református egyház intézményeinek fentartását, fejlődését s mindazokat a nagy érdekeket, melyek ezeknek az intézményeknek a fentartását az egyetemes egyháztól követelik, az egyházon kívül álló tényezőre alapozta. Jöhet egy tollvonás. elapad a forrás, elfogy a szén, megáll a gépezet s ami következik, az a khaosz, az önvád, a keserűség. Képtelen állapot az, hogy a református egyház a maga létének a fundamentumát homokra építse.

Az egyetemes református egyháznak a maga életerői okos és célszerű felhasználásával lehet és szabad fennállani. Az egyház a maga életerői felhasználása mellett lesz erős, egészséges, hatalmas mustár, amelynek a lombzata alatt azok a nagy eszményi célok, melyek életerejét képezik, menedéket és védelmet találnak. Ehez az erőki-fejtéshez az alapot egyedül az általános és fokozatos adózás adhatja meg.

Kérdés, melyek volnának itt e rendszer tanulmányozásánál a legelső teendők? Röviden összefoglalva ezek: 1. Számba kell venni az egyetemes egyház összes erőit, tőkepenzeit, ala-

pitványait, ingóságait, ingatlanait, amelyeknek egyetemes adóalapba való beolvasztása nem ütközne akadályokba. 2. Megallapítandó ilyenformán az az összeg, mely az egyház egyetemének emez összesített nagy tőke alapítványszerű kezelése mellett rendelkezésére állana az évi kiadási terheinek csökkentésére. 3. Ezzel a munkával vagyis a vagyonmérleg elkészítésével egyidejűleg elkészítendő az egész egyháznak szükségletét feltüntető kimutás is. 4. E kettőnek összehasonlítása, esetleg külföldi adózási rendszerek tanulmányozásából nyert tapasztalatok szemmeltartása mellett lenne megállapítandó az adókulcs.

Ez az anyaggyűjtő és tanulmányozó munka már megindult az erdélyi egyházkerületben.

A királyhágómelléki lelkészi karnak is ki kell venni ebből a munkából a maga részét.

[Vége.]

Emberek törvénye és Isten törvénye

Genfből, a nagy reformátor, Kálvin János szellemétől oly messze eltávozott városból írják, hogy ott sajátságos per folyt mostanában. Egy Deluz E. nevű lelkész meglátott az utcán egy erkölcstelen falragaszt, mely életnagyságu ábrázolásban a moziba hívogatja a közönséget, felmutatván a darabból egy ocsmány jelenetet. Deluz bár tudta, hogy a falragaszok letétele filos, szent haragjában letépte az ocsmány képet. A rendőr, aki a jelenetet látta, felírta a lelkész nevét és bejelentette. Hosszasan tárgyalták a bírak e nehéz esetet, amelyet 500 franc büntetéssel sújt a törvény. Végre abban állapodtak meg, hogy a lelkészt — bár tettét a legjobb szándéktól indítva vitte végbe — 3 franc bírságra ítélték. Tehát mégis csak megbüntették, mert megsértette az emberek törvényét. Az Isten törvényét azonban — úgy látszik — büntetés nélkül szabad.

Egyházi hírek

Lelkészuáltozások. Békésgyulára a nemrég elhalt Domby Lajos helyére volt káplánját Pallmann Péter dr-t választották meg nagy szótöbbséggel. Sebestyén Béla volt lugosi lelkésszel szemben. Pallmann előbb római katolikus segédlelkész volt Gyulán, három évi református káplán-sága után pedig rendes lelkész lett ugyanott. A reformáció korára emlékeztet ez a gyors és díszes csere, vajha annak a kornak szokása szerint ujlása lenne ezáltal a gyülekezeti életnek is. Különben Sebestyén Béla is Gyulára került. Állandó vallástánító lelkésznek választották meg, pompás javadalommal. [40 kat. hold föld stb.]

Aldás kísérje munkáját. Kabán Dávidházi János helyén Madarász Samu lett a lelkész. Orosháza-ra a régebben elhalt Kis László helyére Pinkóczy Gusztáv hódmezővásárhelyi segédlelkész került Turkevére, Baja Mihály helyére Ciriák Géza odaváló segédlelkész választották meg. Sárrétudvariba az elhalt Szabó József helyére az Amerikában évekig segédlelkészkedett Magy Ferenc jutott be. Kisujszálláson gimnáziumi vallástánárnak Ciriák Béla békési vallástánárt választották meg. Doboz mindedig üresedésben van, mivel a gyülekezet nem hajlandó a lelkészi díjlevelet természetben kiszolgáltatni. Az új lelkészek szolgáljanak az Isten dicsőségére, egyházuk javára.

Sulyok István püspökké történt megválasztása alkalmából testületileg kereste fel e hó 4-én délelőtt a ref. tanítónőképző, polgári- és elemi iskola-tanárkara, melynek nevében Nagy Vilmos igazgató üdvözölte az új püspököt. Sulyok István megindultan mondott köszönetet a kedves figyelemért s biztosítva a tanárkart változatlan ragaszkodásáról, kérte terveit keresztülviteléhez a tan-testület további támogatását.

Kérjük hátralékos előfizetőinket az előfizetési díjak beküldésére. — Amennyiben a lap minden egyes példánya pontosan expedálva lett az előfizetőknek, az elmaradó példányokat az illetékes postahivatalnál kérjük reklamálni.

Érdekes fegyelmet fejezett be a konvent szeptember 29-iki bírósági gyűlése. Bessenyei Lajos debreceni tanár ugyanis a „Hajdúföld” című debreceni lapban a kommun leverése után cikket írt, amelyben ostromozta a református egyház álliberálizmusát. Megróttá azokat a vezető férfiakat, akik ennek hódoltak és a keresztyén uniót sürgette. Különösen kiemelve azt, hogy a reformátusoknak a katolikus egyházzal együtt kell működni. Cikke miatt az első sorban érdekelt Baltazár Dezső fegyelmet indított. Bessenyeit a konventi bíróság felmentette.

Szülők figyelmébe. A református tanítónőképző-intézet és polgári leányiskola igazgatósága ezúton közli, hogy a hivatalos órákat *kizárólag kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken d. e. 11-től 12 óráig* tartja.

A hollandi reformátusok minden alkalmat megragadnak, hogy magyar református testvéreik iránt érzett rokonszenvüknek kifejezést adjanak. Közelebb a nagy holland miniszterelnök dr. Kuyper Ábrahám leánya Katalin járt Magyarországon. A kecskeméti reformátusok egyik válaszósszejövetelén ő is szólt a református nőkhez. Példaképpül állította eléjük Hollandia királynőjét Vilmát, aki a hollandus nőket a maga

példájával oktatja arra, hogy most nem olyan korban élünk amikor a fényűzés megengedhető volna, hogy mindig a legujabb divat szerint öltözve menjünk ki az utcára. A nők legelső kötelessége ma gondoskodni azokról, akiknek nincsen eledelük és ruházatuk. A keresztyén református nők kötelessége szívukkal és tetteikkel tiltakozni a női ruházatkodásban felburjánzott, a tiszta erkölcsi érzést sértő szokások ellen. Hogy milyen mélyre süllyedt már az erkölcsi mérték s mennyire érzéki vonzó erővel akarnak hódítani a nők, több példát említett; az ilyen esetek következtében határozta egy hollandi egyház, hogy az olyan nőktől, akik illedelmetlen öltözetben jelennek meg az urasztalanál, az urvacsoráját megtagadja.

Az erdélyi gör. kei. egyház október első napjaiban Nagyváradon tartott zsinata a felekezeti iskoláztatás kérdésében úgy döntött, hogy hajlandó az államosítás kérdésében a kormánnyal tárgyalásokba bocsátkozni. A végleges döntés a metropolitai szék elé kerül.

Drumond az erdélyi protestánsokról. Drumond londoni unitárius lelkész, aki dr. Ravasz László püspöki keiktatása alkalmából Budapesten dőzött, előadást tartott erdélyi útjában szerzett tapasztalatairól, amelynek folyamán beszámolt az itteni protestánsok helyzetéről. Hangsúlyozta, hogy Angliában meleg rokonszenvvel kísérik az erdélyi protestáns egyházak sorsát.

Dr Schilling Lajos, a kolozsvári református theologia gondnoka elhunyt. Halála nagy veszteséget jelent az erdélyi reformátusoknak. Aldás emlékére!

Új temetkezési rendet léptettek életbe Kölnben. A katolikus és protestáns felekezetek közös hozzájárulásával, akik ezért megfelelő kárpótlásban részesülnek, maga a város vette kezébe a temetkezés rendezését. Eddig négyféle, különböző pompával lehetett temetkezni. Most ez megszűnik, úgy, hogy a szegényt és gazdagot egy és ugyanolyan felszerelésű halottas kocsira viszi végső nyugalomuk helyére. Jövőre csak egy pap adhatja meg az elhunytak a végtisztességet, ellenben a temetési díjat az elhunyt vagy hozzátartozóinak vagyona és jövedelme, illetve az általuk fizetett adók szerint emelik fel.

Az alkohol ellen. A börtönstatisztika szerint 100 bűnös közül körülbelül 80-ban az alkohol volt a bűn oka, sőt a házassági elválásoknál is 10 eset közül 9-ben az iszákosság és annak következményei az ok. Az iszákosok halandósága háromszor akkora, mint különben az egész népesség átlagáé. Es ha az átöröklésre gondolunk és tekintetbe vesszük, hogy hülyeség, siketnémazág, epilepszia és veleszületett terheltség az alkoholista szülőktől a gyermekeikre száll örökség, akkor a legmesszebbmenő harc is nemcsak érthető, hanem elsőrangú kötelességgé válik előttünk. Az elmegyógyintézet betegei között is átlag 20–30 százalék az ivásnak áldozata.

Hivatalos rész

Pályázat.

A pelbárhidai ref. egyház pályázatot hirdet kántortanítói állásra. Javadalom az államsegély folyósításáig: minden házaspártól 16 liter rozs, 16 liter zab és 25 bani. 12 kat. hold föld, melynek minden-nemű adóját a tanító fizeti, fa, széna és szántás-váltás 3/4 lei, minden iskolás gyermektől 32 liter kétszeres buza, 8 liter zab és egy darab csirke. 8 darabra való legeltetési jog, négyszeri örletés, stóla, lakás, kert. Kötelesség: a népiskolai szervezet szerinti. Férfi és nőtanítók pályázati kérvényeket okt. 20-ig küldjék a lelkész hivatalához. Az állás azonnal elfoglalandó.

Pályázat.

a tenkei ref. egyház orgonista kántortanítói állására

Javadalom: 1. lakás természetben. 2. 9. hold föld haszonélvezete. 3. Kézpénz díjlevél szerint 486 Lei 95 bani és államsegély, melynek kiutalásáig az egyház 4000 Leit negyedévi előleges részletekben előlegez. 4. 5 mázsa buza. 5. Temetési stóla kb. évi 3–400 Lei.

Kötelesség: 1. III–VI. fiúosztály tanítása. 2. Kántori teendők templomban orgonával és temetések. 3. Presbyteri jegyzőség külön tiszteletdíj mellett. 4. Egyházi énekkar szervezése és vezetése.

Okmányokkal — legcélszerűbben hiteles másolatokkal — felszerelt pályázatok 1921. okt. 20-ig a tenkei ref. lelkész hivatalához küldendők.

Az állás a választás után azonnal elfoglalandó.

Kassay Béla, ref. lelkész.

Pályázat.

A nagyszántói ref. egyház presbyteriuma pályázatot hirdet az I–VI. o. vegyes iskola kántortanítói állására. Fizetés: Kézpénz 10 lei, 10 és egynegyed köből gyűlt buza, 2 cl tűzifa beszállítva négy fordulóban 3 656:1600 ol [három hold és 656:1600 ol] szántóföld, tandíj egy gyermek után 32 liter rozs 32 liter zab, 1 darab csirke és 80 bani kézpénz. Korpótlék, ismétlősök tanításáért 20 lei a községtől. Temetési stóla. Lakás és kert természetben. Földek után az állami adót az egyház fizeti. Államsegély.

Kötelessége: I–VI. o. vegyes iskola növendékei tanítása a ref. egyh. ker. tanterve szerint, temetések-nél és istentisztelet alkalmával az éneklés vezetése, lelkész akadályoztatása esetén a kánonikus órákon lelkész helyettesítése. Kérvények a lelkészhez küldendők. Pályázati határidő f. évi okt. hó 22. Nagyszántó, 1921. okt. 8-án. Presbyterium.

Steiner Viktor

finom sütődeje, Ferdinánd király (Rákóczi) -út 23. sz

KÉSZIT: karlsbadi- és gyermek kétszersültet, kaphatók minden jobb fűszer üzletben, Graham gyógy-kenyér, fehér, szalon és barna kenyér, luxus sülemények naponként frissen kaphatók.

Idegen kenyerek sütését elvállalom.

Major Ferenc

építész vállalkozó

Oradea-Mare - Nagyvárad

Hármas-utca 9.

Készít: mindenféle terveket és költségvetéseket, szakértői megbízásokat és becsléseket — Vállal a magas építkezéshez tartozó minden munkát, javítást, átalakítást.

Református Iskola könyvek

zsoltárok, imakönyvek, füzetek és iskola szerek legolcsóbb bevásárlási forrása

MEGAY és LÁSZLÓ

könyv- és papirkereskedése
Oradea-Mare - Nagyvárad
Avram Jancu [Kossuth]-u. 2.
a Fekete Sas szállodával szemben. — Telefon: 6-23.

Kérjen árajánlatot!

Szülők figyelmébe!

Ha pénzt akarnak megtakarítani, úgy látogassanak el

SCHNEIDER és MIHELFIHEZ

Ferdinánd király- [Rákóczi]- út 10. [Széchenyivel szemben.]

Gyermek ruha!

Hol megérkeztek!

Bécsi fiú és gyermek ruha u. m.: **fiú- és leányka kabát különlegességek.**

Bel- és külföldi gyapju-szövetek, szabókellékek dús választékban.

Kőváry

írógép szaküzlet

Oradea-Mare - Nagyvárad
Bazár-épület, színházi oldal.

Írógépek, javítások,
Kellékek, carbon- és
írógép-papírok

Elvállalja házak eladását, kezelését.

KÖLCSÖNT folyósítat

ingatlanokra. — Ipari telepeket, gyárakat, üzlethekeket közvetít.

Utleveleket

Bukarestben a **leggyorsabban olizumoztat**, valamint export-import permis ügyekben eljár a

Feledi bank és ügynökség

Str. Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 4. sz.

Koporsók,

sírkoszorúk

és mindenféle

femetkezési áruk

legolcsóbban kaphatók

Maklár Gyula

üzletében

Oradea-Mare - Nagyvárad

Ferdinánd király (Rákóczi) -út

24. régi honvéd laktanya épület

HERCZ IMRE

disznózsír és szalonna nagykereskedő

ORADEA-MARE — NAGYVÁRAD

Iroda: Ferdinánd király- [Rákóczi]- út 12.

Raktár: Str. Vlahuta [Szent János-utca] 32.

Napi árban

szállít szavatosság mellett bérmentve bármely állomásra:

I-a 3 táblás fehér sózott szalonnát és szavatolt tiszta disznózsírt.

Béres Károly

könyv- és műnyomdája
papír gyári raktára

Ferdinánd király-út 14.
(Rákóczi-út)

Telefon-szám: **6-24**

Béres Károly könyvnyomdája Oradea-Mare — Nagyvárad.